

1 A bizonyítási teher

A bizonyításfelvételre és a bizonyítékok benyújtására vonatkozó szabályokat, valamint a bizonyításfelvétel polgári eljárásokban alkalmazott módját a polgári perrendtartásról szóló törvény (Zakon o pravdnem postopku, ZPP) szabályozza.

1.1 Melyek a bizonyítási teherre vonatkozó szabályok?

Az általános szabály az, hogy a feleknek ismertetniük kell a követeléseik és kifogásaik alapjául szolgáló tényeket, és e tények igazolására bizonyítékokat kell benyújtaniuk (a polgári perrendtartásról szóló törvény 7. és 212. cikke).

A felperesnek kell bizonyítania a követelése alapjául szolgáló tényeket, míg az alperes a kifogása alapjául szolgáló tényeket köteles bizonyítani. Az anyagi jog meghatározza, hogy melyik félnek kell az adott tényt állítania és bizonyítania. Valamely tény bizonyítása elmaradásának következményei azt a felet terhelik, aki az anyagi jog szabályai szerint az adott tény állítására és bizonyítására köteles (a polgári perrendtartásról szóló törvény 7. és 215. cikke).

1.2 Vannak-e olyan szabályok, amelyek bizonyos tények tekintetében mentesítenek a bizonyítási teher alól? Milyen esetekben? Lehetséges-e egy konkrét jogi vélelmet bizonyítással megdönteni?

A bizonyításfelvételi eljárás kiterjed a követelések és kifogások alapjául szolgáló tényekre, a tudományos és szakmai szabályokra, valamint a tapasztalatokon alapuló szabályokra. A jogi normákat nem kell bizonyítani, mivel a vonatkozó szabály szerint a bíróságnak ezeket hivatalból ismernie kell (iura novit curia).

Nem kell bizonyítani azokat a tényeket, amelyeket valamely fél a bírósági eljárás során elismer. A bíróság azonban elrendelheti az elismert tények bizonyítását, ha úgy véli, hogy az adott fél olyan követelések fennállásának állítása céljából ismerte el azokat, amelyek fennállását nincs joga állítani (a polgári perrendtartásról szóló törvény 3. cikkének (3) bekezdése).

Elismertnek kell tekinteni azokat a tényeket, amelyeket az adott fél nem tagad vagy kellő indokolás nélkül tagad, kivéve, ha e tények tagadásának célja az adott fél egyéb nyilatkozataiból következik. Valamely fél az elismerés ilyen vélelmének joghatását megakadályozhatja, ha kijelenti, hogy nem ismeri el a tényeket; azonban ez csak azokra a tényekre vonatkozik, amelyek nem az adott fél magatartásával vagy annak megítélésével kapcsolatosak.

Nem szükséges bizonyítani az elismert vagy közismert tényeket (a polgári perrendtartásról szóló törvény 214. cikkének (1) és (6) bekezdése).

A bíróság az elismert tényt annak valódiságának ellenőrzése nélkül fogadja el (a polgári perrendtartásról szóló törvény 214. cikkének (1) bekezdése), kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy a fél az adott tényt olyan követelés fennállásának állítása céljából ismerte el, amelynek fennállását nincs joga állítani (a polgári perrendtartásról szóló törvény 3. cikkének (3) bekezdése).

A törvény által vélelmezett tényeket nem kell bizonyítani; azonban e tények fennállásának hiánya bizonyítás tárgyát képezheti, ha a törvény másként nem rendelkezik (a polgári perrendtartásról szóló törvény 214. cikkének (5) bekezdése).

1.3 Milyen mértékben kell a bíróságnak meggyőződni valamely tényről ahhoz, hogy ítéletét e tény fennállására alapozza?

Ahhoz, hogy a felperes követeléséről érdemben lehessen dönteni, magas fokú igazságtartalom (tárgyi bizonyíték) szükséges; azaz a bíróságnak meg kell győződnie a jogilag releváns tények fennállásáról.

Bizonyos esetekben a valószínűség bizonyítása is elegendő a döntéshozatalhoz, különösen az olyan, ideiglenes eljárásokban hozott határozatok elfogadása esetén, amelyek nem jelentik az eljárás lezárását, és amelyekkel a bíróság ideiglenes eljárási kérdéseket rendez. A jogilag releváns tények valószínűségének bizonyítása szükséges ahhoz, hogy a bíróság valamely konkrét eljárási szabályt alkalmazhasson. Ehhez azonban nem szükséges, hogy a bíróság meg legyen győződve a tények fennállásáról. A polgári perrendtartásról szóló törvény nem határozza meg azokat a tényeket, amelyeknél egy bizonyos norma figyelembe vételéhez elegendő a valószínűség bizonyítása.

2 A bizonyításfelvétel

2.1 A bizonyításfelvétel minden esetben valamelyik fél kérelmére történik, vagy bizonyos esetekben a bíró maga is kezdeményezheti azt?

A kontradiktórius eljárás elvével összhangban főként a felek kérelmezik a bizonyításfelvételt.

A bíróság hivatalból is végezhet bizonyításfelvételt (a polgári perrendtartásról szóló törvény 7. cikkének (2) bekezdése), ha úgy ítéli meg, hogy a felek követeléseiket nem megengedett módon igyekeznek felhasználni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 3. cikkének (3) bekezdése).

A bíróság szülői jogviták esetén hivatalból folyamodik a bizonyításfelvételhez, amennyiben nem köti a kérelem vagy azt nem terjesztettek elő; emellett akkor is lefolytathat bizonyítást, ha egyik fél sem mutatott be bizonyítékot, és erre a gyermek érdekeinek védelme érdekében szükség van (a polgári perrendtartásról szóló törvény 408. cikke).

2.2 Ha a bíróság helyt ad a fél bizonyításfelvételre vonatkozó kérelmének, mik a következő lépések?

A bíróság dönti el, hogy a döntő jelentőségű tények megállapításához mely bizonyítékok felvételére van szükség (a polgári perrendtartásról szóló törvény 213. cikkének (2) bekezdése és 287. cikke). A bíróság határoz azokról a bizonyítékokról, amelyek alapján a felek kérelmét elfogadja vagy elutasítja, és hivatalból elrendelheti egyes bizonyítékok felvételét.

Ha valamely fél bizonyítási indítványát bírósági határozattal jóváhagyták, a határozat végrehajtásával ténylegesen sor kerül a bizonyításfelvételre. A bíróságot nem köti a bizonyítékokra vonatkozó saját döntése. A bíróság az eljárás során megváltoztathatja döntését, és vizsgálhat olyan bizonyítékot is, amelyre vonatkozó kérelmet korábban elutasított, továbbá új bizonyítékokat is vizsgálhat (a polgári perrendtartásról szóló törvény 287. cikkének (4) bekezdése).

A bizonyításfelvételre általában a tárgyaláson kerül sor, annál a bírónál, aki az ügydöntő határozatot meghozza (a polgári perrendtartásról szóló törvény 217. cikkének (1) bekezdése). Kellően indokolt esetben, kérelemre egy adott bíró folytathatja le a bizonyításfelvételt (a polgári perrendtartásról szóló törvény 217. cikkének (1) bekezdése). Kivételes esetekben az is lehetséges, hogy a bizonyításfelvételre a tárgyalás befejezése után kerüljön sor, amennyiben a bíróság a már lezárt tárgyalás újbóli megnyitásáról határoz. Ez akkor fordulhat elő, ha az eljárás kiegészítése vagy bizonyos jelentős kérdések tisztázása érdekében szükséges (a polgári perrendtartásról szóló törvény 292. cikke).

2.3 Mely esetben utasíthatja el a bíróság a fél bizonyításfelvételre irányuló kérelmét?

A polgári perrendtartásról szóló törvény kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a bizonyításfelvétel megtagadása csak akkor lehetséges, ha a bizonyíték a döntéshozatal szempontjából lényegtelen (a polgári perrendtartásról szóló törvény 287. cikke); azaz a bizonyíték nem alkalmas a jogilag releváns tények

megállapítására. Ugyanakkor a polgári perrendtartásról szóló törvény nem tartalmaz konkrét rendelkezéseket a következő bizonyítékok elutasításának lehetőségére vonatkozóan: elfogadhatatlan bizonyítékok, illetve költséghatékonyan nem vagy egyáltalán nem beszerezhető bizonyítékok.

A feleknek legkésőbb az első tárgyaláson ismertetniük kell az indítványaik alátámasztásához szükséges összes tényt és a vallomásuk valóságtartalmának megállapításához szükséges bizonyítékokat, valamint állást kell foglalniuk az ellenérdekű fél nyilatkozatai és az általa előterjesztett bizonyítékok tekintetében. Ez azt jelenti, hogy a bíróság nem veszi figyelembe azt a bizonyítékot, amelyet az egyik fél túl későn javasol. Ez azt jelenti, hogy a bíróság nem veszi figyelembe azt a bizonyítékot, amelyet az egyik fél túl későn javasol. Az adott fél számára ilyen indítvány benyújtása eleve kizárt (a polgári perrendtartásról szóló törvény 286. cikke). Ez alól kivételt jelentenek azok az esetek, amikor az egyik fél bizonyítani tudja, hogy rajta kívül álló okokból akadályoztatva volt abban, hogy az első tárgyaláson bizonyítékokat terjesszen elő, vagy ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy a bizonyíték előterjesztése nem késleltetné a jogvitát (a polgári perrendtartásról szóló törvény 286. cikkének (3) bekezdése).

Az elfogadhatatlan és a nem beszerezhető bizonyítékokat illetően fontos a polgári perrendtartásról szóló törvény 3. cikke (3) bekezdésének való megfelelés, amely kimondja, hogy a bíróság nem ismeri el a felek olyan indítványát, amely a kötelező erejű szabályokkal vagy az erkölcsi normákkal ellentétes.

2.4 Milyen bizonyítási eszközök léteznek?

A polgári perrendtartásról szóló törvény a következő bizonyítási eszközöket ismeri el: szemle, okirat, tanúvallomás, szakértői vélemény és a felek vallomása.

2.5 Milyen módon vehető fel a tanúk vallomása, és különbözik-e ez a szakértő tanúk meghallgatásától? Melyek az írásbeli bizonyítékok és a szakértői jelentések/vélemények benyújtásának szabályai?

Tanúk: A tanúként beidézt személy köteles megjelenni, és – ha törvény másként nem rendelkezik – tanúvallomást tenni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 229. cikkének (1) bekezdése). A tanúkat valamely fél indítványára hallgatják meg; ez a fél köteles megjelölni a tanúvallomás tárgyát, valamint a tanú személyes adatait (a polgári perrendtartásról szóló törvény 236. cikke). A tanúk külön idézést kapnak a meghallgatásra; az idézésben tájékoztatni kell őket vallomástételi kötelezettségükről, az igazolatlan távolmaradás következményeiről és költségtérítéshez való jogukról (a polgári perrendtartásról szóló törvény 237. cikke).

A tanúkat a tárgyaláson hallgatják meg. Az életkoruk, betegségük vagy súlyos testi fogyatékoságuk miatt az idézésnek eleget tenni nem tudó tanúkat tartózkodási helyükön is meg lehet hallgatni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 237. cikkének (2) bekezdése). Minden tanút egyedül, a később tanúskodó tanúk távollétében hallgatnak meg (a polgári perrendtartásról szóló törvény 238. cikkének (1) bekezdése). A bíróság tájékoztatja a tanúkat azon kötelezettségükről, hogy az igazat kell mondaniuk, és nem hallgathatnak el semmit; a bíróság a hamis tanúzás következményeire is felhívja a figyelmet. A tanú először elmondja, hogy ő mit tud az adott ügyről; ezt követően pedig a bírói tanács elnöke vagy a tanács tagjai és a felek, valamint képviselőik és meghatalmazottjaik tehetnek fel kérdéseket annak érdekében, hogy ellenőrizzék a tanú nyilatkozatát, illetve kiegészítsék vagy pontosítsák azt. Ha a tanú vallomása nem következetes, szembeszíthető ezzel a ténnyel (a polgári perrendtartásról szóló törvény 239. cikkének (3) bekezdése). A polgári perrendtartásról szóló törvény már nem ismeri el a tanúk esküjét.

A polgári perrendtartásról szóló törvény nem tesz különbséget a rendes és a „szakértő” tanúk meghallgatásának eljárása között, és nem állapít meg különleges eljárási szabályokat e tekintetben. Nincs különbség a tanúk és a szakértők meghallgatására irányuló eljárások között.

Okiratok: Bár a polgári perrendtartásról szóló törvény nem rangsorolja a különböző bizonyítási eszközöket, az okirati bizonyítékokat tekintik a legmegbízhatóbbnak. Ide tartoznak a köz- és magánokiratok. A közokirat valamely saját hatáskörén belül eljáró állami szerv által, előre meghatározott alaki követelményeknek megfelelően kiállított okirat, vagy a törvény értelmében hatósági jogköröket gyakorló helyi önkormányzat, vállalat vagy más szerv vagy személy által ilyen módon kiállított okirat (a polgári perrendtartásról szóló törvény 224. cikkének (1) bekezdése). Magánokiratnak minősül minden olyan okirat, amely nem közokirat. Magánokirat esetén az aláírást valamely erre felhatalmazott állami szervnek, illetve hatósági jogköröket gyakorló természetes vagy jogi személynek (például közjegyzőnek) kell hitelesítenie. A magánokiratok ilyen módon hitelesített záradékai közokirati jelentőséggel rendelkeznek, így az okirat ezen része közokiratnak is tekinthető. A közokiratok bizonyító erejét a polgári perrendtartásról szóló törvény külön határozza meg. A közokirat bizonyítja az abban igazolt vagy meghatározott tények valóságát (a polgári perrendtartásról szóló törvény 224. cikkének (1) bekezdése). Míg a polgári perrendtartásról szóló törvény abból a vélelemből indul ki, hogy a közokirat tartalma valódi, elfogadható annak bizonyítása, hogy a közokiratban foglalt tényeket pontatlanul rögzítették, vagy hogy a közokiratot helytelenül készítették el (a polgári perrendtartásról szóló törvény 224. cikkének (4) bekezdése). Ez az egyetlen bizonyítási szabály a szlovén polgári eljárásban.

A vonatkozó rendelkezések szerint hitelesített külföldi közokiratok ugyanolyan bizonyító erővel rendelkeznek, mint a szlovén okiratok, feltéve, hogy alkalmazzák a viszonyossági megállapodásokat, és hogy nemzetközi megállapodások nem rendelkeznek másként (a polgári perrendtartásról szóló törvény 225. cikke).

A polgári perrendtartásról szóló törvény emellett különböző szabályokat tartalmaz az okiratok benyújtására vonatkozóan (okiratok szolgáltatásának kötelezettsége), attól függően, hogy az okirat az arra hivatkozó fél, az ellenérdekű fél, állami szerv vagy hatósági jogköröket gyakorló szervezet, vagy harmadik személy (természetes vagy jogi személy) birtokában van-e.

Szakértő tanúk: A bíróság akkor vesz fel szakértői tanúvallomást, ha egy adott tény megállapításához vagy tisztázásához olyan szaktudás szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik (a polgári perrendtartásról szóló törvény 243. cikke). A polgári bíróság külön határozatban kirendel egy szakértő tanút, és a kirendelés előtt meghallgathatja a felek ezzel kapcsolatos álláspontját. A szakértő tanút a bírói tanács elnöke vagy külön kérelem alapján eljáró bíró is kirendelheti, ha jogosultak az ilyen bizonyíték felvételére (a polgári perrendtartásról szóló törvény 244. cikke). A szakértő tanút általában a bírósági szakértők jegyzékéből választják ki; a feladattal szakosított intézményt is meg lehet bízni. Csak természetes személyek járhatnak el szakértő tanúként. A szakértő tanú a felkérést köteles elfogadni, valamint megállapításait és véleményét köteles a bíróság rendelkezésére bocsátani (a polgári perrendtartásról szóló törvény 246. cikkének (1) bekezdése). A bíróság pénzbírsággal sújthatja azt a szakértő tanút, aki a megfelelő idézés ellenére nem vesz részt a tárgyaláson, és távolmaradását nem tudja kellően igazolni; aki alapos indok nélkül megtagadja feladatainak elvégzését; aki nem értesíti haladéktalanul a bíróságot azokról az okokról, amelyek megakadályozzák őt a szakértői feladatainak (megfelelő időben történő) elvégzésében; és aki megfelelő igazolás nélkül nem végzi el a szakértői feladatait a bíróság által megszabott határidőn belül (a polgári perrendtartásról szóló törvény 248. cikkének (1) bekezdése). A szakértő tanút a bíróság saját kérésére felmentheti kötelezettsége alól, de csak olyan indok alapján, amelyre tanúvallomás vagy egyedi kérdés megválaszolásának megtagadása esetén is lehet hivatkozni. A bíróság a szakértőt annak kérése alapján egyéb megalapozott okból (például túlzott munkaterhelés miatt) is felmentheti kötelezettségének teljesítése alól. Ugyanebből az okból mentességet kérhet annak a szervnek vagy szervezetnek erre felhatalmazott alkalmazottja, amelynél a szakértő tanú dolgozik (a polgári perrendtartásról szóló törvény 246. cikkének (2) és (3) bekezdése). A szakértő tanút ugyanúgy ki lehet zárni, mint a bírót; az egyetlen kivétel ez alól az, ha a korábban tanúként meghallgatott személy szakértő tanúként is vallomást tehet (a polgári perrendtartásról szóló törvény 247. cikkének (1) bekezdése).

A szakértő tanú munkája megállapítások és szakvélemény megfogalmazásából áll. A bíróság azt is eldönti, hogy a szakértő tanú megállapításait és szakvéleményét csak a tárgyaláson, szóban terjessze-e elő, vagy a tárgyalás előtt írásban is be kell-e azokat nyújtania. A bíróság azt a határidőt is megállapítja, amelyen belül a szakértő tanú köteles megállapításait és szakvéleményét benyújtani. Egnél több szakértő tanú kinevezése esetén a szakértők megállapításait és szakvéleményüket közösen is benyújthatják, amennyiben sikerül azok vonatkozásában megegyezniük. Ha nem sikerül megegyezniük, minden szakértő tanú külön-külön nyújtja be megállapításait (a polgári perrendtartásról szóló törvény 254. cikke). Ha a szakértő tanúk által szolgáltatott

információk között alapvető különbségek adódnak, vagy ha a szakértő vagy szakértők megállapításai nem egyértelműek, hiányosak vagy egymásnak ellentmondanak, vagy ellentmondanak a vizsgált körülményeknek, és a felmerült problémákat a szakértők újbóli meghallgatása nem orvosolta, ugyanazon vagy más szakértő tanútól újabb bizonyítékokat vesznek fel (a polgári perrendtartásról szóló törvény 254. cikkének (2) bekezdése). Ha azonban ellentmondások vannak a szakértő tanú vagy tanúk véleményében, ha szakvéleményük nem egyértelmű, vagy ha észszerű kétség merül fel az adott szakvélemény helytállóságát illetően, más szakértő tanúk véleményét kéri ki (a polgári perrendtartásról szóló törvény 254. cikkének (3) bekezdése). A szakértő tanúk költségtérítésre és az elvégzett munkájukért járó díjazásra jogosultak (a polgári perrendtartásról szóló törvény 249. cikkének (1) bekezdése).

2.6 Van-e olyan bizonyítási mód, amely erősebb a többinél?

A bizonyítékok értékelése során alkalmazott elv a bizonyítékok szabad értékelésének elve. A bíróság saját meggyőződése szerint eljárva eldönti, mely tényeket kell – az egyes bizonyítékok külön-külön és együttesen történő alapos és gondos értékelése alapján, a teljes eljárás eredményessége érdekében – bizonyítottnak tekinteni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 8. cikke). A szlovén polgári eljárás tehát nem ismeri azokat a „bizonyítási szabályokat”, amelyekkel a jogalkotó előre, absztrakt módon meghatározza az egyes bizonyítéktípusok bizonyító erejét. Az egyetlen kivétel ez alól a közokiratok értékelésére vonatkozó szabály (lásd a 2.5. pontot).

A gyakorlatban alkalmazott szabály szerint azonban az okirati bizonyítékok megbízhatóbbak (de nem erősebbek) más bizonyítékoknál, például a tanúk vagy a felek vallomásánál.

2.7 Van-e kötelezően előírt bizonyítási mód egyes tények bizonyítására?

A polgári perrendtartásról szóló törvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, mely szerint egyes tények fennállásának megállapítása érdekében kötelező lenne bizonyos bizonyítékok vagy bizonyítási eszközök alkalmazása.

2.8 Kötelezi-e a jog a tanúkat a vallomástételre?

Igen. A tanúként beidéztetett személy köteles megjelenni, és – ha törvény másként nem rendelkezik – tanúvallomást tenni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 229. cikkének (1) bekezdése).

2.9 Milyen esetben tagadhatják meg a vallomástételt?

A személy nem hallgatható meg tanúként, ha a tanúvallomása sértene a hivatali vagy katonai titok megőrzésének kötelezettségét – kivéve, ha az illetékes hatóság mentesíti őt e kötelezettség alól (a polgári perrendtartásról szóló törvény 230. cikke).

A tanács elnökeként eljáró bíró kivételes esetben engedélyezheti a hivatali vagy katonai titok felfedő tanú meghallgatását, amennyiben a titok bírósági eljárásban történő felfedésének feltételei teljesülnek (ez függ az információ és az irat tartalmának jelentőségétől, a minősített adat jellegétől és érzékenységtől, az érintett anyagi jogok jelentőségétől és súlyától, valamint attól, hogy a minősített adat felfedése valamely szerv működését vagy a nemzetbiztonságot veszélyeztetné-e)

A tanú megtagadhatja a vallomástételt (a polgári perrendtartásról szóló törvény 231. cikke) a következő esetekben:

olyan ügyekben, amelyekben valamely fél meghatalmazott képviselőjeként a fél bizalmát élvez;

olyan ügyekben, amelyekben az adott fél vagy más személy gyóntatójaként járt el;

olyan tényekkel kapcsolatban, amelyek ügyvédként vagy orvosként, illetve titoktartási kötelezettséggel járó egyéb szakma képviselőjeként vagy ilyen tevékenység végzése közben jutottak a tudomására.

A tanú megtagadhatja az egyes kérdésekre való válaszadást, ha arra megalapozott oka van, különösen ha a válaszadás súlyos megszegyenülést, jelentős anyagi kárt vagy büntetőeljárás megindítását vonná maga után saját maga, bármely egyenes ági vérokona vagy legfeljebb harmadfokú oldalági vérokona számára, házastársa vagy házastársának legfeljebb másodfokú rokona számára (akkor is, ha a házasság már megszűnt), gyámja vagy a gyámsága alatt álló személy, illetve örökbefogadó szülője vagy örökbefogadott gyermeke számára (a polgári perrendtartásról szóló törvény 233. cikkének (1) bekezdése).

A tanú azonban nem hivatkozhat a vallomástétel megtagadásának okaként anyagi károkozás kockázatára olyan jogügyletek kapcsán, amelyeknél tanúként volt jelen; olyan cselekmények kapcsán, amelyeket egy jogvitával kapcsolatban valamely fél jogelődjeként vagy jogi képviselőjeként végeztek el; családi kapcsolatból vagy házasságból eredő tulajdonviszonyokra vonatkozó tények esetében; születésre, házasságra vagy halálra vonatkozó tények esetében; vagy abban az esetben, ha külön szabályok értelmében köteles kérelmet benyújtani vagy nyilatkozatot tenni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 234. cikke). Az üzleti titok védelmére hivatkozva a tanú akkor sem tagadhatja meg a vallomástételt, ha bizonyos tények nyilvánosságra hozatala közérdekből vagy más személy érdekében szükséges, feltéve, hogy az érdekek védelmével járó előnyök meghaladják a titok nyilvánosságra hozatalával okozott károkat (a polgári perrendtartásról szóló törvény 232. cikke).

2.10 Alkalmazható-e szankció a tanúskodást megtagadó személlyel szemben, illetőleg a személy kényszeríthető-e a vallomástételre?

Igen. Ha a megfelelő módon beidéztetett tanú nem jelenik meg, és távolmaradását nem tudja kellően indokolni, vagy ha engedély nélkül távozik meghallgatása helyszínéről, a bíróság elrendelheti a tanú saját költségén történő elővezetését, és akár 1 300 EUR összegű bírságot is kiszabhat. A bíróság azzal a tanúval szemben is kiszabhat ilyen bírságot, aki megjelent ugyan, de a bíróság által megalapozatlannak nyilvánított okokból megtagadta a vallomástételt vagy a kérdések megválaszolását, miután figyelmeztették ennek következményeire. Ha a tanú ez utóbbi esetben még mindig nem hajlandó vallomást tenni, a bíróság szabadságelvonást alkalmazhat vele szemben mindaddig, amíg nem hajlandó vallomást tenni, vagy amíg meghallgatása szükségtelenné nem válik; e szabadságelvonás legfeljebb egy hónapig tarthat (a polgári perrendtartásról szóló törvény 241. cikkének (1) és (2) bekezdése).

2.11 Van-e olyan személy, akitől nem szerezhető be tanúvallomás?

Bármely személy lehet tanú, aki képes a bizonyítandó tényekről tájékoztatást adni (a polgári perrendtartásról szóló törvény 229. cikkének (2) bekezdése). A tanúskodásra jogosult személynek nem feltétlenül kell cselekvőképességgel rendelkeznie. A gyermek és a részben vagy teljesen cselekvőképtelennek minősülő személy is lehet tanú, ha a jogilag releváns tényekről képes információt szolgáltatni. A bíróság eseti elbírálás alapján értékeli, hogy egy adott tanú képes-e tanúvallomást tenni vagy sem.

A peres fél vagy a peres fél jogi képviselője nem idézhető be tanúként; azonban az általános képviselő (pooblaščenec) vagy beavatkozó (stranski intervenient) lehet tanú.

2.12 Mi a bíró és a felek szerepe a tanú kihallgatásában? Milyen feltételekkel tehető tanúvallomás videokonferencia útján vagy egyéb technikai eszközök segítségével?

A tanúk meghallgatását illetően lásd a fenti választ.

A videokonferencia alkalmazását a polgári perrendtartásról szóló törvény 114a. cikke szabályozza, amely kimondja, hogy a bíróság a felek hozzájárulásával engedélyezheti a felek és képviselőik számára, hogy a tárgyalás során más helyszínen tartózkodjanak, és az adott helyszínen eljárási cselekményt folytassanak le, feltéve, hogy a tárgyalás helyszínéről hang- és videó-összeköttetést biztosítanak azzal a helyszínnel/azokkal a helyszínekkel, ahol a felek és/vagy képviselőik tartózkodnak. A szemlére, az okirati bizonyításra, felek, a tanúk és a szakértők meghallgatásával történő bizonyításfelvételre ugyanazok a feltételek vonatkoznak.

3 A bizonyítékok értékelése

3.1 Ha az egyik fél nem jogszerűen szerezte be a bizonyítékokat, vonatkozik-e valamilyen korlátozás a bíróságra az ítélelhozattal kapcsolatban?

Általánosságban elmondható, hogy a polgári eljárásban nem lehet jogellenesen (például törvénytelen telefonlehallgatással) szerzett bizonyítékot felhasználni. Az ítélkezési gyakorlat azonban kivételesen lehetővé teszi ilyen bizonyítékok felhasználását, ha annak megalapozott okai vannak, vagy ha a bizonyításvétel különös jelentőséggel bír valamely alkotmányosan védett jog érvényesítésében. Ebben az esetben – túl azon a tényen, hogy egyes bizonyítékokat jogellenesen is szerezhettek – döntő szerepet játszik az a tény, hogy a polgári eljárásban szolgáltatott bizonyítékok az emberi jogok újbóli megsértéséhez vezetnének-e.

Az elfogadhatatlan és a nem beszerezhető bizonyítékokat illetően a polgári perrendtartásról szóló törvény 3. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy a bíróság nem ismeri el a felek olyan indítványát, amely kötelező erejű szabályokkal vagy az erkölcsi normákkal ellentétes.

3.2 Ha félként veszek részt az ügyben, bizonyítéknak számít-e a nyilatkozatom?

Ha a nyilatkozat valamely kereset vagy kérelem részét képezi, akkor nem bizonyítéknak számít, hanem valamely fél állításának minősül, amelyhez az adott félnek megfelelő bizonyítékokat kell benyújtania. Amennyiben a nyilatkozatot valamely fél állítását igazoló bizonyítékként benyújtott okirat tartalmazza, ez a nyilatkozat okiratnak minősül.

A valamely fél által a meghallgatás során adott nyilatkozat szintén bizonyítéknak számít, mivel a polgári perrendtartásról szóló törvény a felek meghallgatását is bizonyítási eszközként ismeri el (a polgári perrendtartásról szóló törvény 257. cikke).

Kapcsolódó hivatkozások

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Utolsó frissítés: 10/01/2020

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.